

V Orehovi vasi blizu Prine
čeve gostilne so se fantje pri
pirali in seveda tudi stepi
Fran Soršak, 22 letni železn
ški delavec je dobil več vbo
ljajev z nožem, da so ga mor
li prepeljati v bolnico.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

The First and the Oldest Slovenian Newspaper in America.
Established 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljnikov in dnevo po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Izhaja in tiskar
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Telefon: CANAL 0098

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Phone: CANAL 0098

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75

POZOR. — Številka poleg vašega naslova na listu znači, do kdaj imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagata listu.

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtega dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

J. M. Trunk:

Euthanasia

Kdor razume nekoliko grščine, ve pomen zgorajšnje besede. V slovensčino se težko prestavi. Razprava bo pokazala, kaj pomeni.

V javnost se pogostoma porine nekaj, da se širši krogi začnejo z zadevo baviti. Mnogokrat gre pri tem samole na kako fazezo, prismojenost, modo, običaj. Zgodi se pa tudi, da je zadeva velike važnosti. Kdo je pred desetletji govoril n. pr. o porodni kontroli? Kamenček se je zavalil, zdaj imamo pravi plaz. Ni vedno treba, da bi bila zadeva nekaj novega, a kaže se pač v novih razmerah, novem obsegu, drugačnih posledicah. Kakor kaže zgorajšnja grška beseda, je bila zadeva znana že stariim Grkom. Zdaj je prišla v javnost, in bo morda zavzela vse večji obseg.

V mestu Birmingham v državi Alabama se je nedavno pripetel poseben slučaj. Dr. T. H. Williams je bil s svojim asistentom pri operaciji nekega bolnika. Operacija je bila težka, namreč zelo nevarna. Sredi operiranja se zdravnik vrvravn, obrne k asistentu in pravi težko sopeč: "Doktor, skrbite za mojega bolnika." Zgrudi se in umrje.

To ni bila nobena euthanasia, čisto nekaj drugega je za tem izrednim slučajem.

Ta zdravnik je junak. Slučaj nas opozori, da je kljub vsem slabostim v človeški naravi le nekaj dobrega, katero prikipi nenadno včasih na dan, da ni vedno najboljše, ako skrbimo le zase, in da skrbimo mestoma izborna dobro za-se, kadar se zapostavimo in se potegnemo za dobrobit drugih. Dr. Williams, ki je pozabil na-se in skrbel za svojega bolnika, je svetla luč v temi sedanjega časa.

Ravno v zadnjem času se je mnogo pisalo o — euthanasiji — lahki smrti. Kaj je to? Umor je, čisto navaden umor, in zopet ravno ne navaden umor, ker ta umor je grd in perfiden, ko vsebuje prelom zaupanja. Kadar zdravnik vidi, da bolnik ne more več okrevati, tako se glasi ta teorija, je opravičen, da zapiše nekaj, ali rabi sredstvo, ki naj bolniku konča življenje. To bi bila euthanasia — lahka smrt.

V paganstvu se je moglo nekaj slinčnega pojaviti, in še v paganstvu le tedaj, ko je bilo na robu razsula. Ideal zdravniška v krščanski civilizaciji je bil, da je zdravniku naše ali naših ljubih življenje nekaj svetega, ko mu skrb za to življenje zaujamemo. Pričakujemo celo od zdravnika, da on da svoje življenje za nas, ako treba. In imamo take zdravnike. Ni jim za lastno življenje, da rešijo pri kužnih boleznih življenje drugih, nevarnost lastne smrti jim je celo spodbuda, da se podajo v nevarnost in vršijo svoj vzvišen poklic. Boriti se mora s smrtjo do zadnjega. Ako se poda, fratenizira s smrtjo, postane figuro, izdajalec, navaden morilec.

Zalostno daleč smo padli. Kako tudi ne? Moderna filozofija smatra človeka za kup raznih kemikalij, za neko malo bolj razvito žival; ni čuda toraj, da privoli in celo pospešuje umor še nerojenih črvičkov. Dovoljuje in priporoča in zagovarja morenje starih ljudi, ko je pač starost na sebi že neko trpljenje, kadar se obrnejo do zdravnika za — pomoč. Namen te filozofije ni, da zdravniku naloži pomoč v življenju, temveč, da mu da prostost, da zdravnik življenje konča, ako družba in

filozofija tako zahtevata. Zna se pa ta filozofija odeti v lep plašč, in imenuje vse skupaj — euthanasia — lahko smrt, ko je čisto navadno morenje.

Daleč smo prišli, in morda se pogreznemo še globokeje v močvirje materialističnega naziranja življenja. Ako se pogreznemo še eno stopnjo globokeje, ni v varnosti niti last, niti nobeno življenje. Moderna družba si je sama izvolila nevarnost, se torej ne sme pritoževati, ako jo ta nevarnost požre.

Posledice pa kažejo, kako daleč smo zašli, ko smo zapustili ideale krščanskega naziranja tudi pri — zdravniškem poklicu.

PROTESTIRAJMO PROTI NARODNIM KRIVICAM

Milwaukee, Wis.

V soboto, 6. septembra je bilo končano življenje štirim mladim slov. fantom v Trstu, Marušiču, Milošu-u, Bidovecu in Valentiču-u, po tiranski in krivični fašistovski justici.

Res pomilovanja vredni je naš mali narod. Preje je stopala na nas germanska peta, odkar pa je minula strašna svetovna vojna, pa slišimo in čitamo o gnusnem zatiranju, preganjanju in mučenju Slovencev, od strani italijanske fašistične vlade. Mi kot svobodni tukajšnji Slovenci in državljani si že izdaleko ne moremo predstavljati vsega grozodejstva, preko katerega morajo isti naši ljudje pod fašizmom. Samo tisti, ki so to že sami poskušali, morejo to prav zapopasti. In teh je precej tudi tukaj med nami. Oni ustmeno povedo, kaj so pretrpeli in kaj še trpijo njihovi sorodniki in znanci, katere so zapustili tamkaj. Gorje tistim ki so zasaceni, da o teh grozodejstvih poročajo v svet iz stare domovine iz zasedenega ozemlja. Ta zadnji čin ki se ga izvršili fašisti, po tako nezaslišanem kratkem procesu mora zbuditi sočutje v vsakemu kolikaj človekoljubnemu človeku do prizadetih, zgrajenih in proteste pa proti činiteljem.

Kakor se vidi, se je povsod že dvignil glas Slovencev, proti tem krivicam ki se gode. Tudi bratje Hrvatje, Srbi, Čehi, Slovaki se pridružujejo sočutju in protestom. In tudi nekateri drugi narodi obsojajo tako početje.

Tukaj med nami imamo rojake ki so cele v sorodu z ubogimi žrtvami. Prvi dopis ki je bil dan v javnost, in klical na proteste in naš naselbine, je bil 11. septembra po rojaku Frank Chandek-u, sorodnik Marušič-a. Prišel je pred kratkem iz starega kraja kjer se je mučil na obisku in tudi marsikaj videl na svoje lastne oči.

Po vseh ameriških mestih kjer živijo Slovenci se sklicujejo protestni shodi, katerih glas se pošilja na merodajna mesta, da bi na ta način izvedel ves kulturni svet, da se

nam godi krivica prve vrste.

Kakor vidim, so eni mnenja, da vsi ti protesti ne bodo nič zalegli, ne pomagali zatiranim, in ne škodovali fašističnemu nasilju. Edino revolucija, da bi zamogla strmoglaviti okrutni fašizem. Vsaki je lahko v zmoti, zato tudi tako naziranje ni v pravem. Mi lahko dosti storimo v tem oziru, samo skupnosti, in pravih potov se moramo poslužiti. Protestirati samo med seboj, pisati o teh shodih samo po slovenskih časopisih, v tem res ne bi bilo nikakega uspeha. Potruditi pa se je treba, da seznanimo uplívni ameriški življenj, z našim številnim, našimi težnjami in krivicami, ki nam jih prizadevajo Italijani. V tem moramo seveda vedno vsi skupaj nastopati. Če so si znali na umeten način potom pisane propagande Italijani pridobiti uplívne ameriške kroge, da pišejo in kažejo na Mussolinija kot na nekakega Boga, kako da bi mi ne zamogli z združenimi zmoglostmi kazati in dokazati, da se nam vsem godi velika krivica. Ne smemo pozabiti, da ima ameriška vlada najbrže najmočnejši vpliv, pri evropskih državah.

Zato delujemo kolikor se da v tem smislu. Prirejamo shode. Povabimo časniške poročevalce angleških časopisov. Razlagamo svoje težnje poznanim uplívni Amerikancem. Vabimo jih na naše shode. Dobimo govornike ki so zmogljivi govoriti v angleščini, in razlagati o resnični sliki položaja naših trpinov onkraj morja. Pošiljamo protestne resolucije na vsa nam znana merodajna mesta. Polagoma se bodo gotovo pokazale za nas ugodne posledice. Storimo pač kar moremo, da ublažimo položaj naših bratov in sester. To ni noben narodni šovinizem ali kaj drugega, ki diši po politiki, ampak samo človekoljubna dolžnost.

Za tukajšnji protestni shod, je storila org. Slovenski Dom prvi korak, katerega si vzame takorekoto kot za svojo dolžnost. Sklical se je posebni sestanek direktorjev v ta namen v torek, 23. septembra. Izvolilo se je pripravljalni odbor, ki

je storila org. Slovenski Dom prvi korak, katerega si vzame takorekoto kot za svojo dolžnost. Sklical se je posebni sestanek direktorjev v ta namen v torek, 23. septembra. Izvolilo se je pripravljalni odbor, ki

bo skušal po svojih najboljših močeh ukreniti kar najboljše, da se bo uspešno završil protestni shod.

Najelo se je že S. S. Turn

Dvorano za v nedeljo, 12. oktobra, kjer se bo vršil shod ob 1:30 popoldne.

Razposlalo se je povabila na vse društva in klube za sodelovanje, in da izvolijo, pri vsakemu društvu nekaj zastopnikov ki se bodo v imenu svojih društev podpisali na sprejete resolucije, in če mogoče tudi pošljejo nekaj zmogljivi govornikov in poznavalcev situacije. Dolžnost vsega našega življa pa seveda je, da se udeleže tega shoda. Vstopnine ne bo nobene, zato ne bo nobenih zadržkov. Pokažimo tega dne koliko nas je ki ne odobravamo nasilstva, zatiranja, umorov, požiganja in podiranja naših stvari. Gledalo se bo na to, da se pride v stike ob tej priliki tudi z hrvatskimi, srbskimi, češkimi in slovaškimi društvi in uplívni posamezniki. Ravno tako da bomo imeli med nami angleške časniške poročevalce in da se bo govorilo tudi v angleškem jeziku.

Na tista društva ki nimajo pred 12. oktobrom svojih rednih shod, apeliramo, da se zbere prej skupaj vsi ali mogoče samo odborniki in napravijo kakšen dober korak da bodo zastopani na tem shodu.

Urgira se sploh na vso slovensko javnost v Milwaukee, bližnji okolici in bližnjih manjših mest, da pomagajo da bo ta protestni shod močan sunek krivici v obraz, in pa sočutje in usmiljenje izraženo napram našim bratom in sestrkam, ki smo jih zapustili trpeče na rodni grudi, in si ne morejo sami nič pomagati.

Za pripravljalni odbor,

Jos. Matoh.

KAKO NAPREDUJEMO PRI SV. VIDU

Cleveland, Ohio.

Sedaj smo čedalje bolj blizu uresničenju, da bomo skoro imeli novo cerkev. — Velikega pomena pri tem delu, za novo cerkev so združena društva, katerih je 27. To so društva od vseh spoštovana, ki krepko skupaj sodelujejo na to, da pridobijo vsakega Slovenca v tej največji slovenski fari, da sodeluje in pomaga, k skorajšnjemu pričetku. — Kajti pričelo se bo z zidavo veličastne hiše božje, ki bo kras in ponos ne le Slovencev v Clevelandu, ampak vseh Slovencev širom Združenih držav. — V ta namen imajo že nabrane gotovine okrog \$100,000. Poleg tega je že tudi plačan prostor, in sesterske hiše ter druga poslopja zraven.

Obris nove cerkve je krasen. Cerkev bo imela dva zvonika. Sama stavba brez oprave, pravi da bo stala \$250,000. Poleg tega je že tudi plačan prostor, in sesterske hiše ter druga poslopja zraven.

živino, da so jo očuvali pred napadi. Visok plot staja so skrbno izdelali po navodilih Angleža. Edina možnost, priti v ogrado, je bila pot skozi nastavljen kletko, ki je bila pa skrbno prikrita. Mnogo večerov so gonili živino v varstvo staja in nastavljeni past zastoni. Anglež je vztrajal pri zasledovanju morilca, katerega je hotel imeti živega. Ko so bili vsi uverjeni, da se ta način lova ne bo obnesel, je začel prešalec neko noč iz džungle proti naselbini gromovito kricanje opic — znak, da je tiger orjak na pohodu. Živina je čutila smrtnega sovražnika in obupno mukala in se tiščala na en kup. Ko je videla zver, da je mogoče dohod do plena le skozi neznatno luknjo, se je bližala tej z vso opreznostjo. Še le po prepričanju, da sta u in mu je nosil hrano ter vodo kuharski učeneč.

Nekega večera, ko je nudil živali vodo, ga je baš od tega

Tukaj so trije gg. duhovniki in imajo ob nedeljah pet sv. maš. Sedanja cerkev je v resnici premajhna. — Župnik Rev. J. B. Ponikvar je stal kot stebri v raznih viharjih in vneto delal med nami. Delal je vedno tudi na to, ker je začela fara rasti, da se temu primerno sezida tudi cerkev. Sedaj smo vsi skupaj, pred uredničenjem. Father ima dva gg. kaplana, ki mu pomagajo v teški službi. Znan nam je poseben Rev. Father Jager, ki je tudi izvrsten pridigar, prikupljiv ter uljuden v vsaki družbi. Rev. Andrej, tudi krepko pomaga. On je sicer Slovač, pa že gladko moli slovensko v cerkvi.

Petje imamo krasno. Pevsko društvo "Lira", pod vodstvom Mr. Petra Snornovnika zapoje tako krasno, da je vsak vesel. Cerkevni odborniki so: J. Hrvat, V. Hrvat, Frank Bogovič, Mike Kolar ter Peter Ponikvar. Vsi ti pobirajo po cerkvi in so še precej zadovoljni z biro. Upa se, da bodo sedaj ljudje več prispevali, ko se dela za novo cerkev. — Kdor pa pravi, da se denar zapravlja, naj ve, da je vsaki dan veliko stroškov. V 8. razredno šolo pohaja dnevno okrog 1500 otrok. Vzdrževati je treba 22 učitelje in ker ni dovolj sester redovnic, ki bi podučevale, je treba da imajo nekaj navadnih sester, ki učijo.

Taki, ki tako govorijo, naj pomislijo, same na malo hišo, kjer stanujejo, koliko je stroškov za vzdrževanje vsake leto. Družimo složno vsi skupaj in poprimimo se do uspehov, v čast božjo in v ponos faranov.

NOVICE IZ INDIANAPOLISA

Indianapolis, Ind.

Gotovo si cenjeni bralci dopisov mislite, da se nam je v Indianapolisu tinta posušila, ker ni tako dolgo časa nikakega dopisa iz naše naselbine. Popolnoma nič ni bilo čudno, ako bi se, ker poletje je bilo res tako vroče, da smo se kar pekli in žgali. Pritisnila je tudi huda suša, ki je farmarjem zelo škodovala. Suša na vendar ni segla ravno v vse prostore. O ne. Tam v naših spodnjih štukih ni nobene suše. Tam je vedno dovolj mokrote in nam ni treba trpeti nobene žeje, kakor si mogoče drugi mislijo o nas. — Ni samo milwausko pivo dobro, tudi naše je izvrstno. Kdor ne verjame, naj pride, poskusi in se na lastnem jeziku preizkusi in prepriča. To bi bile torej nekake stare novice. Sedaj pa pridejo na vrsto nove.

Naša dekleta se prav pridno učijo igro "Tri sestre", pod vodstvom Mr. Frank Velikana. Igrale jo bodo v soboto, dne 4. oktobra zvečer v šolski dvorani.

Igra je zelo zanimiva in zra-

ven tudi podučljiva. Posebno če jo še igrajo naša pridna dekleta, ker so že precej dobro izvežbane za nastop na odru.

Slovenska dekleta torej vabijo vse tukajšnje Slovence, da pridete v obilnem številu k predstavi. Po igri bo ples in prosta zabava. Ves čisti dobiček bo namenjen za našo cerkev in šolo. Na svidenje torej na 4. oktobra zvečer v šolski dvorani.

Druga novica je: Dne 12. oktobra bo v naši šolski dvorani priredil Mr. Marjan Šabec, tenorni pevec, koncert. Na programu ima lepe slovenske pesmi. Cel program pa bomo še objavili drugič v tem listu. Vendar pa že sedaj vabi, da posestite ta koncert v kar največjem številu vsi tukajšnji Slovenci in Hrvatje. Pridite vsi na njegov koncert. Vstopnina bo primeroma nizka. Polovico čistega dobička bo pa on daroval cerkvi. — Bom še drugič kaj več poročala. Pozdrav vsem Slovincem po širni Ameriki.

Jennie Gerbesh.

KAJ BO NOVEGA V PITTSBURGHU?

Pittsburgh, Pa.

Ker se iz vsake naselbine večkrat kdo oglasi, sem se tudi jaz namenil poslati par vrstic iz naše naselbine v širšo javnost, da ne bo kdo rekel, da smo pri nas vsi zaspali. Kdor tako misli, naj pride dne 27. septembra zvečer v Društveni Dom, ozir. v dom podpornega samostojnega društva Slovenski Orel. To društvo, ki je edino v Pittsburghu, priredi vinskogrgatev dne 27. septembra v lastnem domu na 5134 Carnegie St. Vstopnina je samo 25 centov.

Delavske razmere so tukaj vsaki dan slabše. Kmalu bo še to delo stalo, kar ga je. Potem bomo pa imeli vsi neprosto-voljne počitnice. — Drugih novic skoro ni, ali pa vsaj meni niso znane. Pozdrav vsem naročnikom Amer. Slovencev.

J. Flajnik.

ZAPUŠČEN OTROK

Chicago, Ill. — Na postaji nadulične železnice na 4z. cesti in Indiana Ave. je našel policist nekega štiriletnega dečka, sedečega samega. Na policistovo vprašanje je deček odgovoril, da mu je ime John Castlebury; več podrobnosti otrok ni vedel povedati. V njegovem žepu pa se je nahajal listek s sledečim besedilom: "Pošljite ga v kako zavetišče. Njegovo ime je John Tancil, 4 leta star, belega plemena; staršev nima."

— Johannesburg, Južna Afrika. — V tukajšnji bližini je v sredo eksplodiral neki premogovnik. Pri nesreči je bil ubit en Evropejec in trije do-mažini. Pokopanih je pa še večje število domačinov, katerim skušajo še rešiti življenje.

IZ UJETNIŠTVA V MORJE

Anglež, ki se je vrnil te dni iz raziskovanj po divjih indijskih džunglah je probčil med drugim ta-le dogodek:

Med pokrajinami, ki so znane po džunglah z vso mogočo zverjadjo, je Bengalija (med Sprejdnjo in Vzhodno Indijo) na prvem mestu. Nekako na sredini bengalskih pragozdov je džungla, ki je morala biti pred več sto leti obljudena. O nekdanjih prebivalcih pričajo razvaline budističnega templja, katerega je pozidal nekoč indijski kralj v spomin na rajno ženo. Danes so preostanki nekoč čarobnega svetišča pre-raščeni z južnimi rastlinami in ogroženi od kač, leopardov, pantrov ter tigrov. Ravno grobnico kraljice si je bil izbral prav mogočen tiger kot zatočišče. Od tod se je klatil po daljni okolici, napadal ter

moril vse, kar mu je prišlo na pot. Domačini so bili vsled človeških žrtev, ki so romale v tigrovo žrelo, tako oplašeni, da so spletli okrog zverjadi cel venec strašnih pravljic. Orjaški tiger je bil znan daleč na okrog pod imenom "morilec človeštva".

Nedaleč od džungle se razprostira naselbina, ki je zgrajena iz strahu pred zverinami na visokih bambusovih kolih. Prebivalci domačini se pečajo z živinorejo. Odkar se je bil za- tekel tiger morilec v grobnico templja v džungli, ti ubogi ljudje niso imeli leta in leta miru pred napadi, ki so se od- igravali pri belem dnevu ter v temni noči.

Pred leti se je javil v naselbini bogat Anglež, ki je hotel dobiti pred več svoje puške strah ondodnih krajev, tigra

stil bengalske samotarje. Vse je bilo uverjeno, da je rešil angleški lovec pokrajino stra-hovitega morilca; le poglavar vase je bil drugega mnenja.

Ljudje in živina se je zazi-bala v varnost, ko so se zopet ponovila klanja in mnogo sr-ditejše nego kdaj prej. Morilec iz kraljčine grobnice je bil spet tu! Naravnost obup se je oprijemal Bengalčanov. Glas o tigrovi srditosti je prodrlo v javnost.

V samotni naselbini se je prikazal drug angleški bogataš. Pripeljal je seboj vse pol-no močnih kletk in se lotil lo-va na zverjad, da bi jo odpe-ljal živo v domovino. Pred vsem mu je bilo do tega, da bi ujel tigra morilca in ga razka- zoval kot posebnost po vele-mstih Anglije.

Pustil je napraviti posebno močno kletko z vhodom in iz-hodom. Past so porinili v vra-ta staja, kamor so gonili zvečer

morilca. Obljubil je poglavarju omenjene vasi bogato na-grado v zlatu, ako mu bo o-mogočil srečanje s krvoločkom.

Nekoliko proč od vasi so zgradili domačini na prav vi-sokih bambusovih kolih strel-išče za dve osebi. Zgradbo so skrbno prikrili z vejevjem. V bližino stojišča so privezali ob-steber mlado govedo kot vabo za zver. Poglavar in Anglež sta prebila par noči zastoj na preži. Še le četrto noč ju je vznemiril krik opic, frfot ne-topirjev in obupno mukanje privezane govede. Tiger se je bližal iz džungle in oplazoval plen. Kakor strela se je po-gnal živinčetu za vrat, ga pre-griznil, in začel glasno hlata-joče krvavo pojedino. Dva strela sta odjeknila v noč s sto-jišča in brezskrbni ropar se je valjal v krvi. Anglež je bil ves-el, da se mu je posrečil lov.

Izplačal je obljubljeno nagra-do, vzel tigrovo kožo in zapu-

staje, kamor so gonili zvečer

staje, kamor so gonili zvečer

Tvoj nedeljski tovariš.

TEDENSKI KOLEDAR.

- 5 Nedelja — Placid.
5 Ponedeljek — Bruno.
7 Torek — Marija Rožnivaška.
8 Sreda — Brigita.
9 Četrtek — Dionizij.
10 Petek — Frančišek Borg.
11 Sobota — Nikazij.

Rev. K. Zakrajšek:

SEDEMNAJSTA NEDELJA PO BINKOŠTIIH.

Ko smo dobro spoznali svoj dušni stan in vemo vse svoje grehe, kolikor nam naš slab spomin dopušča, ko smo vse grehe že iz srca obžalovali, ko smo trdno sklenili poplavljanje in odstranili vse priložnosti, ki bi nas zavirale pri poplavljanju, še le tedaj smemo iti v spovednico pred sodnika, k spovedi.

Spoved je skesana obtožba vseh grehov, pooblaščenemu mašniku, da bi nas odvezal od njih.

1. Grehov se moramo spovedati, ker je tako določil Jezus, ki je apostolom rekel: Katerim boste grehe odpustili so jim odpusteni, katerim jih boste zadržali so jim zadržani. Grešnik mora sam svoje grehe spovedniku razodeti, da more vedeti, o čem naj sodi in ali mu jih naj odpusti ali zadrži.

V naravi človeka je, da mora komu razodeti svoje srce, ako je zabredel. Srce najde polajšanje še le tedaj, ko človek komu odkrije vse, kako in kaj se je zgodilo. Morilec ne najde miru, dokler se sam ne prijavli sodnji. Spovednik je dolžan strogo molčati in bi moral raje umreti, kakor pa samo pičico povedati iz spovedi. Tudi je spovednik sam grešni človek. Kako z zaupanjem mu lahko grešni človek razodene svoj dušni stan! Spovednice so tudi temne, zamrežene, da ne vidi ko-riča pred seboj. Toraj je, kakor bi zidu pravil.

2. Spovedati se je treba vseh smrtnih grehov, kakor se jih kdo zaveda. Ako bi kak greh pozabil, je spoved veljavna. Pove ga naj pri prihodnji spovedi. Še enkrat naj se gre k spovedi samo vsilčanju, če človek misli, da spoved ni bila dobra. Ni treba pa, če je kdo kaj pozabil.

Pri smrtnih grehih moramo povedati natančno okoliščine, koliko, s kom, kako, kje itd. Okoliščine greh ali zmanjšajo, ali povečajo. Povedati je treba tudi število. Če se ne spomniš natančno števila, povej kolikrat na mesec, kolikrat na teden, na dan itd.

3. Pri spovedi ne smemo zmolčati nobenega greha. Kdor bi zmolčal samo en smrtni greh, ali število vedoma manjše povedal, je slabo opravil spoved, naredil je zločin božjega ropa, sakrilegija.

Kdor je enkrat zmolčal greh pri eni spovedi, so potem vse spovedi neveljavne, dokler tega ne popravi, pa naj se to zdi še več let. Narediti mora takozvano dolgo spoved. Obtožiti se mora zmolčanega greha, kolikokrat je bil med tem časom pri spovedi, koliko in katere sv. zakramente je med tem časom sprejel, ker so bili vsi božjeroni. Spovedati se mora na tudi vseh storjenih grehov od dobro opravljene spovedi.

Kdor bi dvomil, če so bile njegove spovedi iz katerega koli vzroka neveljavne, naj opravi dolgo spoved prej ko mogoče.

Spovedati smo se dolžni pod smrtnim grehom vsaj enkrat na leto in kadar smo padli v smrtni greh, pa smo v smrtni nevarnosti.

Pojdimo pogosto k spovedi, kajti pogostna spoved utrjuje dušo v milosti božji, zmanjšuje nagajanje k grehu in spopolnjuje čistost vesti.

Nikdar ne pozabimo: sv. spoved je dokaz neskončne milosti in usmiljenja božjega. Sprejemajmo jo radi in pogosto in vedno! — Amen.

POVEST OČETA UMORJENEGA MUČENIKA

(Nadaljevanje z 1. str.)

Globoka, toda tiha, nema melanholična slovanska boleš se mu je zrcalila iz izmučenega obraza.

In zaradi vsega tega mi je nepojasljivo obujati spomine na te naše ure. Ničesar Vam ne morem povedati. Pa tudi ne želim, da bi se ta stvar morda nehoti reklamirala. Fašisti bi bili sposobni povzpeti se do oči in izkajati, da sem hotel delati reklamo, da bi mi svet pomagal.

Teško je bilo našemu sočutju pripraviti užalosteno očeta, da se objava povest, z njim nikakor ne more in ne bo tako razumela. Ko mi je dobil tudi njegovo sliko.

Včeraj in danes je imel g. M. Pleše v mestu mnogo opravil. Treba je bilo preskrbeti potrebne dokumente, počakati na stvari, ki so prihajale z vlado, opraviti selitev itd. Naše gledajo na roko, vse akte so mu izdajale zelo hitro in postrežno. G. M. Pleše je posetil svoje starega znanca, šefa policije dr. Bedekoviča in ta je odredil, naj mu takoj izda vse

potrebne dokumente.

Nameraval sem oditi k banu dr. Šiloviču, ki ga tudi dobro poznam, je dejal g. M. Pleše. Sedaj pa vidim, da ni potrebno. Naše oblasti in vsi, na katere sem se doslej obrnil, mi gredo tako na roko, da me je naravnost ganila pozornost, katere sem bil deležen v Jugoslaviji, odkar sem prestopil mejo. A kako ste novinarji zvedeli, da potujemo? Iz Trsta smo krenili skrivaj. Nismo hoteli, da bi kdo vedel za nas, da bi nas zopet ne šikanirali. Čim pa smo prestopili jugoslovansko mejo, so nas poyssod sprejeli pristržno in bratsko. Najprej so nas sprejeli na Rakeku. Prinesli so nam kave in zelo so skrbeli za nas. Ljudje so nam izražali sočutje, toda

naša boleš je velika.

V Ljubljani je nas sprejel tudi dopisnik "Novosti", ki je nas priporočil postajenačelniku. Sprejem v Ljubljani je nas prijetno presenetil. In sedaj, ko smo komaj dospeli v Zagreb, nam že gredo vsi na roko.

V inozemskem in našem tisku se mnogo piše o procesu. Vemo marsikaj o ravnanju fa-

šistov in o procesu. Povejte nam, ali so vas hudo preganjali?

"Šikanirali so nas na vsakem koraku. Ko je bil pokojni Zvonimir zaprt, nas niso pustili k njemu. Posrečilo se nam je govoriti s pokojnim sinom trikrat in sicer pred procesom, ne pa med njim, dvakrat je govorila moja žena, enkrat pa jaz. Davora so zaprli, ko je prosil, da bi smel prisostvovati procesu. Prav tako so zaprli tudi sorodnike drugih obtožencev. Zvonimir je bil aretiran letos 12. aprila. Spominjam se, da je bilo v soboto. Tržaški listi so 25. aprila poročali, da 'je vse priznal'. Od tega dne datira

teror fašističnih oblasti

proti nam in proti sorodnikom drugih obtožencev, katerim so zapirali trgovine in delavnice. Jaz sem si izbral za zagovornika sinu trgaškega odvjetnika Guida Zenara, kateremu sem moral plačati za zagovarjanje sina 30.000 lir.

Toda to kar sem čital v italijanskih listih ni bil zagovor, temveč hujske odbojbe.

Sami fašisti, katere sem poznal in ki so govorili z menoj še po obsodbi, so mi dejali, da je tak zagovor podel.

V petek nekaj ur preden je padla smrtna obsodba, mi je Zenaro za žive in mrtve zatrjeval, da moj sin ne bo ustreljen, temveč samo obsojen na večletno ječo. Del honorarja sem mu plačal na dan, preden je padla obsodba, torej v četrtek, drugi del pa na dan obsodbe, v petek. Že tudi prej sem mu plačal nekaj, ko je potoval v Rim.

Ves proces se je vršil samo, da se preslepi javnost.

Obsodba je bila izrečena iz Rima.

Obsodba je bila izrečena in potrjena, še preden se je proces pričel. Kolikor sem mogel zvedeti, je dobil armijski komandant v Trstu obvestilo, naj prošnje za pomilostitev sploh

ne sprejme. Prošnja do njega sploh ni prišla, temveč jo je zadržal tribunal. Obvestilo, naj ne sprejme prošnje za pomilostitev, je dobil armijski komandant že v četrtek, torej preden je bila sodba izrečena, kar bi se ne zgodilo, če bi ne bila zares že prej prinešena iz Rima. Ko me je tolažil, da sin ne bo ustreljen, mi je Zenaro dejal, da fašistične oblasti streljanja ne bodo izvršile, tem manj, ker je moj sin Jugoslovčan, jugoslovanski državljan. Z 90% verjetnosti je govoril, da ne bo ustreljen. Toda

odvjetniki na tem procesu žal niso imeli besede, če niso kakor Zenaro obtoževali, namesto da bi zagovarjali. Oni so samo kimali z glavami in sramoto pred vsem svetom. V tribunalu je bil samo predsednik jurist, drugi pa konzuli milice. En sodnik je bil samo poročevalec.

Teror, ki so ga vršili nad nami ter sorodniki in znanci obtoženih, je nepopisen. Ne prestano smo živeli v strahu. Omenil sem, da so mi Davora zaprli istega dne, ko se je pričel proces. Enako so zaprli tudi druge. Proti večeru so jih izpustili, toda pod grožnjo, da se ne smejo pokazati na ulice ves čas procesa. Nekega sorodnika Manfreda so poslali karabinerji v Kobariid, druge so pa odpeljali z avtomobili na njihove domove in jih stražili.

Ponosen sem na junaško smrt svojega sina,

je naglasil g. Julij Miloš. Moja žalost je brezmejna, tolaži me pa zavest, da se je moj sin tako junaško in vedno žrtvoval. Grobovi navih dragih so bili izkopani že v sredo, obsodba je bila proglašena v petek, razglašena pa nekaj ur pozneje v soboto dopoldne s streljanjem v hrbet. Na grobovih ni gomil. Fašisti jim hočejo izbrisati vsako sled. Mi ne vemo, kje počiva naš sin. Z Italijo nimam nobene zveze več", je zaključil g. Miloš.

Širom Jugoslavije

Nesreča

Sletni Stanko Ažman iz Maribora pri Kranju se je hudo ponesrečil. Na travniku, kjer so kosili otavo, je po nesreči padel na ostrino kose. Obrezal se je močno po telesu.

Pogumen stražnik

Da imajo v Zagrebu energične in vsega posnemanja vredne stražnike, je razvidno iz tega, da je en sam stražnik v eni sami noči, in sicer med 2. in 3. septembrom, vjel kar sedem vlomilcev. To je pa cel možak.

S kolom po glavi

24letni Ivan Romih je prišel iz Gorice, občine Cerklje, k očimu Francu Bračunu, kolarju v Leskovcu. Ko je ta Ivanu očital, da mu je ukradel neki les, ga je to tako ujezilo, da je pograbil neki kol in udaril očima po glavi ter mu razbil lobanjo.

Nezgoda

Josipa Riharja je v opekarni Emona pri Ljubljani vrgel stroj za mešanje ilovke na tla, kjer je dobil hude poškodbe.

Nesreča v Celju

V celjski opekarni v Spodnji Hodunji je velika plast zemlje podsula 22letnega delavca Andreja Paliča. Zlomilo mu je skoraj vsa rebra. Peljali so ga hitro v bolnico, kjer je umrl.

Nesreča na parni žagi

24letni delavec Jože Ožbolt iz Prezida je bil zaposlen na žagi na Milanovem vrhu, čije lastnik je Aleksander Vilhar iz Prezida. Ko je hotel Jože sneti jermenje pri cirkularki, ga je jermenje prišlo in mu popolnoma zmečkalo desno roko.

Junak noža

Korajzen fant je 26letni delavec Anton Korže, pristojen v občino Brezno. V nedeljo, 7. sept., se je stregel s tremi fanti in vse tri pometal po tleh ter jim z nožem prizadejal precejšnje rane. Seveda ne bo vse ostalo brez plačila.

Pretep

Pri Sv. Juriju nad Hrastnikom so imeli shod in veselico na praznik male maše. Domogredo so se fantje in mlajši možaki začeli pripraviti in tepsti. Močno ranjeni so bili trije. Tone Laznik in Kouka, ki je poškodovan podlegel, njegov bratranec Franc Laznik, ki je tudi v nevarnosti in neki Krže. Vzrok je seveda, pijača.

Kdor se brani časopisa, ta se brani znanja in to v lastno škodo.

PRILIKA ZA NAKUP FARM

Kupite farmo v Clark County, Wis. Središče mlekarke industrije in v dobri slovenski naselbini. Imam nekaj krasnih prilik za ponuditi. Pišite na Palmer Vinger, Greenwood, Wis. (3260)

ŠEST DNI PREKO OCEANA

najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogromnih parnikih: ILE DE FRANCE, 3. okt. (4. pop.); 24. okt. (7. zveč.)

PARIS, 10. okt. (6. pop.); 5. dec. (4. pop.)

FRANCE, 17. okt. (7. zveč.) 14. nov. (7. zveč.)

Najkrajša pot po železnici, vsakdo je v posebni kabini z vsemi modernimi udobnostmi. — Pijača in slava francoska kuhinja. Izredno nizke cene. — Vprašajte katerega koli pooblaščenega agenta ali

French Line

213 N. Michigan

Avenue,

Chicago, Ill.

Grozdni sok za dom je legalen

Popolna protekcija zagotovljena

Pridelovalcem kalifornijskega grozdja je bilo od vlade zagotovljeno, da ne bo nikakega oblastnega nadlegovanja konsumentov ki žele kupiti grozdje, da si izdelajo sadni sok za domačo porabo mo.

VLADA SE NE BO VMEŠAVALA.

Grozdje zori dva tedna bolj zgodaj kakor navadno — poznejše vreme lahko škoduje kvaliteti, ki si jo zdaj lahko nabavite na

ŽELEZNIŠKIH PROGAH.

KUPITE SVOJE SOČNO GROZDJE ZDAJ POD VLADNIM NAČRTOM KONTROLE

California Grape Control Board, Ltd.

San Francisco

California

85% of the entire California grape production is being marketed this year by agencies co-operating with the California Grape Control Board, Ltd.

These agencies are:

CALIFORNIA FRUIT EXCHANGE

CALIFORNIA VINEYARDISTS ASSOCIATION

SAN JOAQUIN GROWER-SHIPPER ASSOCIATION

IZ UJETNIŠTVA V MORJE

(Nadaljevanje z 2. str.)

li skozi cev in začeli preganjati zver z vrela vodo. Napram vrelu vodi je bil pobesneli kralj džungle brez obrambe. Tuliti je začel, ko so ga žgali curki v oči in v odprto žrelo. Hušnil je pokoncu, skočil proti kletki, a od tam v neverjetno dolgem skoku preko krovne ograje in naravnost v morje. Utonil je in radovedna Anglija ni videla morilca človeštva, ki je bival leta in leta v kraljičini grobnici.

V SLUŽBO se sprejme prodajalec, ki bi delal o prostem času. Mora biti znan v slovenski naselbini. Delo za provizijo. Vprašajte na Kolar Floral Co., 6106 West 22nd Street, Cicero, Ill. Tel. Cicero 1230.

V DOMOVINO

Ako ste to jesen namenjeni v staro domovino, ste vabljeni, da se pridružite svojim rojakom, ki bodo odpotovali iz New Yorka

v sredo, 1. oktobra t. j.

z znanim angleškim brzoparnikom

AQUITANIA

Kakor na drugih skupnih potovanjih te linije, se Vam nudijo tudi ob tej priliki razne ugodnosti.

Ako hočete hitro in udobno potovati v družbi svojih rojakov prigrasite se takoj na

LEO ZAKRAJŠEK

- of -

MIDTOWN BANK OF NEW YORK

330—9th Ave., New York, N.Y.

KALIFORNIJSKO GROZDJE JE TUKAJ.

Kvaliteta in cene boljše kot kdaj poprej.

Mr. Jay H. Twitchell, predsednik čikaškega odbora California Grape Control Board, je sprejel zastopnike tujejezičnih listov in se je izjavil, da so zelo povoljni izgledi glede uspeha grozdne sezone. Ta čikaški odbor je sestavljen iz najboljših vplivnih članov čikaških razpečevalcev grozdja, kakor so M. Schuman, P. Stern, J. H. Twitchell, predsednik, M. T. Adamson in F. Schweer.

Zaradi ugodnega vremena je došlo grozdje letos mnogo bolj zgodaj in je izvrstne kakovosti in cene so zmerne. Kakor se je predsednik izrazil, je bilo pridelovalcem kalifornijskega grozdja zagotovljeno od vlade, da ne bo nikakega oblastnega federalnega nadlegovanja konsumentov, ki kupijo grozdje, da si izdelajo sadni sok za domačo uporabo samo.

Kupite sočno grozdje zdaj pod vladnim načrtom kontrole. Grozdje je dozorelo dva tedna prej kakor navadno, poznejše vreme je utegnulo pokvariti kvaliteto, ki se zdaj dobi na vseh železniških progah. — Vlada se ne bo vmešavala niti v razprodajanje, niti v izdelovanje za domačo porabo, pravi poročilo California Grape Control Board, s katerim je čikaški odbor v zvezi.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA

Phone: Canal 4340

Vinko Arbanas

EDINI SLOV. CVETLIČAR

V CHICAGO

1320 W. 18th St. Chicago

Vence za pogrebe šopke za neveste in vse v to stroko spadajoča dela izvršujem točno po naročilu. Dostavljam na dom.

SIR H. RIDER-HAGGARD:

Hči cesarja Montezume

ZGODOVINSKA POVEST

Iz angleščine prevel Jos. Poljanec

Polovica seviljskih skrivnosti je v mojih rokah; ako bi hotel govoriti, bi pripravljal dolgo vrsto plemenitih hiš v sramoto in preprič. Ampak jaz ne govorim, jaz sem plačan, da molčim; ako pa ne dobim plačila, vseeno molčim zavoljo svojega ugleda. Stotine žensk me smatrajo svojim rešiteljem, jaz jih smatram za svoje norice. Ampak dobro vedi, jaz ne tiram tega postopanja predaleč. Za pošteno plačilo utegnem dati ljubavno piščo iz barvane vode, ne dobi se pa pri meni otrovana roža. To si morajo druge poiskati. Popolnoma pošten sem v svojem pogledu. Jaz vzamem svet, kakršen je, to je vse, in ker so ženske precej abotne, imam dobiček od njihove neumnosti, obogatel sem z njo.

"Res, obogatel sem in vendar ne morem nehati nabirati premoženja. Ljubim denar, ki je moč; vse bolj kot denar pa ljubim življenje in njegovega pota. Kaj romani in pustolovščine! Kateri roman, katera pustolovščina je pol tako čudovita kot so dogodki, ki jih vsak dan doživljam? In pri vsakem teh dogodkov igram jaz vlogo in celo vodilno vlogo, ker ne kričim in se ne šopirim v javnosti."

"Ako je stvar taka, kako je potem mogoče, da si želiš kot pomočnika neznanega mladika, tujca, katerega niti malo ne poznaš?" sem vprašal osorno.

"Resnica, nobene izkušnje nimaš," je odgovoril stari in se nasmejal. "Mar meni, da si bom izbral človeka, ki ni tujec, človeka, ki bi imel svoje stike z našim mestom, katerih ne bi poznal. Dalje praviš, da te prav nič ne poznam; meni, da izvršujem ta svoj malo čudni poklic celih štirideset let, ne da bi se naučil na prvi pogled presoditi človeka? Morebiti te bolje poznam kakor ti sam sebe. Mimogrede naj omenim, da je dejstvo, da si močno zaljubljen v dekle, katero si zapustil na Angleškem, priporočilo za mene; kajti če bi uganjal tukaj še take neumnosti, ne bi pripravil v zadrego ne mene na sebe, ker se gotovo ne bi dal zaplesti v resna razmerja. Ej, ali sem te osupnil?"

"Kako veš to," sem zajecel, nato pa umolknil.

"Kako vem to, ej, prav lahko. Tle črevlji so bili narejeni na Angleškem. Videl sem mnogo takih, ko sem potoval tam; tudi tvoje izgovorjanje je angleško, dasi se prav neznatno pozna. Tudi si dvakrat rabil angleške besede, ko nisi imel španske takoj pri roki. Kar se pa tiče dekleta, mar nimaš zaročnega prstana na roki. Še dalje, ko sem govoril o naših ženskah, te moje besede niso kdovekak zanimala; da bi bil imel prsto srce, bi te bilo nedvomno. Dekle je gotovo svetlolaso, vitko, kajne? Ej, sem si mislil. Tekom časa sem spoznal, da moški in ženske ljubijo človeka, ki ima nasprotno barvo od njih; pravilo sicer ne velja vedno, ponajveč pa drži."

"Jako bistroumen ste, senor."

"Ne, ne bistroumen, ampak izvežban sem in imam izkušnje; tudi ti boš to imel, ko boš eno leto v mojih rokah, dasi morebiti nimaš namena ostati toliko časa v Sevilji. Nemara si prišel semkaj z gotovim namenom in želiš koristno porabiti čas, dokler ga ne dosežeš. Aha, zopet sem uganil, kakor mislim. No, bodi, kakor sem rekel; namen in dosega namena sta čisto daleč narazen. Ali sprejmeš

mojo ponudbo?"

"Skoraj bi jo."

"Potem jo sprejmeš. Še nekaj moram povedati, preden prideva do pogojev. Jaz nočem, da bi pri meni igral vlogo lekarniškega vajenca ali pomočnika. Pred svetom boš moj nečak, ki si prišel iz tujine, da bi se izučil v mojem poklicu. Pri tem mi boš v resnici pomagal, dasi to ne bo vsa tvoja služba in dolžnost. Tvoja naloga bo mešati se v seviljsko življenje, opazovati one, ki ti jih bom velj opazovati, izpregovoriti besedo tu, namigniti tam, in še sto drugih reči, ki ti jih pokazem, kadar bo treba, da boš napeljal vodo na moj mlin — in na svojega. Biti moraš razborit in dovtipen, ali žalosten in učen, kadar bom želel; uporabiti in izkoristiti boš moral vso svojo osebnost, zunanost in nadarjenost, kajti to pri mojih ljudeh ali bolnikih veliko velja. S hidalgom (španski plemič) moraš govoriti o orožju, z žensko o ljubezni; nikdar pa ne smeš iti tako daleč, da se ne bi mogel lahko umakniti. Predvsem pa, mladik, — pri teh besedah se je vse njegovo vedenje izpremenilo in obraz mu je postal resen, skoraj strašen — "nikdar ne smeš grešiti zoper moje zaupanje in zaupanje svojih klientov. Glede te točke hočem biti docela odkrit do tebe in te prosim v tvojo lastno korist, da veruješ, kar rečem, pa naj si še tako malo zaupaš ostalemu. Ako mi prelomiš zvestobo, umrješ. Umrješ, ne po moji roki, ampak umrješ. Taki so moji pogoji; sprejmi jih ali pusti. Ako bi jih ne sprejel in odšel odtod in pravil o tem, kar si danes slišal, te utegne celo v tem slučaju iznenada zadeti nesreča. Razumeš?"

"Razumem. Že zavoljo sebe bom gledal, da ne kršim tvojega zaupanja."

Mladik, še bolj si mi všeč kot poprej. Ako bi bil rekel, da se hočeš ozirati na to, ker je stvar zaupna, bi ti ne bil zaupal, ker nedvomno misliš, da tajnosti, ki so tako lahko izrečene, ne morejo zahtevati, da bi jih človek smatral svetim. V resnici tudi ne morejo, ako pa pomeni njih kršitev žalosten in slučajen konec onega, ki jih krši, je stvar povsem druga. No, ali sprejmeš?"

"Sprejemem."

"Dobro. Prtljago imaš kajne na krčmi. Poslal bom strežaja, da poravnata tvoj račun in jo pripelje semkaj. Ni treba, da bi že šel, ostaniva še malo skupaj pri kozarcu vina; čim prej se spoznava in prijateljujeva, nečak, tem bolje."

Tako sem se seznanil s senorjem Andreom de Fonseca, svojim dobrotnikom, največjim čudakom, kar sem jih spoznal. Vsakdo, ki bere to zgodbo, bo nedvomno mislil, da sem si nakopal vse mogoče nepravilnosti, ker sem sprejel njegovo ponudbo in se združil z njim, in bo menil, da je bil eden največjih lopovov, kakršnih ne manjka in ki v svoje hudobne namene zapeljujejo mlade ljudi v zločin in pogubo. Ampak s tem možem ni bilo tako in to je najbolj čudni del te čudne zgodbe. Vse je bilo do pitčice gola resnica, kar mi je Andres de Fonseca pravil.

(Dalje prih.)

Katoliški Slovenci oglašajte svoje prireditve v "Amerikanskem Slovenceu"!

Vlak povozil kolesarja

Ob železniškem prelazu pri Zidežu ne daleč od Slovenske Bistrice, je zavozil na tir kolesar-železničar Simon Sedej. V temi ni videl, da je na tiru in ga je prihajajoči vlak iz Maribora vrgel s kolesa na tračnice in ga dobesedno prerezal na dvoje.

Krava poškovala dečka

Na Toškem čelu je 16letnega fanta Vinka Suhodolca sunila krava z rogmi, da je padel

in si pri tem zlomil desno roko.

Tatovi v cerkvi

Tatovi so obiskali litijsko cerkev in odnesli z oltarja Matere božje okraske in umetni gotičski križ, ki ima veliko vrednost.

Elektrifikacija Krčevine

Občani predmestne občine Krčevine so pričeli akcijo za elektrifikacijo in zbirajo v ta namen podpise interesentov.

STATEMENT OF THE OWNERSHIP, MANAGEMENT, ETC. REQUIRED BY THE ACT OF CONGRESS OF AUGUST 24, 1912.

Of Amerikanski Slovenec published daily except Sun., Mon. and the day after holiday, at Chicago, Illinois, October 1st, 1930, State of Illinois, County of Cook.

Before me, a Notary Public in and for the State and county aforesaid, personally appeared Albin Zakrajšek, who, having been duly sworn according to law, deposes and says that he is the Business Manager of the Amerikanski Slovenec and that, the following is, to the best of his knowledge and belief, a true statement of the ownership, management, etc., of the aforesaid publication for the date shown in the above caption required by the Act of August 24, 1912 embodied in section 443, Postal Laws and Regulations, printed on the reverse this form, to wit:

1. That the names and addresses of the publisher, editor, managing editor, and business managers are: Publisher Edinost Publishing Co., 1849 West 22nd St., Chicago, Ill. Editor John Jerich, 1849 W. 22nd Street, Chicago, Ill. Business Manager Albin Zakrajšek, 1849 W. 22nd St. Chicago, Ill.

2. That the owner is: Edinost Publ. Co., 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill. Share holders: Rt. Rev. Mgr. Anthony Ogulin, St. Paul, Minn. — Rt. Rev. Mgr. M. Bilba, Gilbert, Minn. — Very Rev. M. Sava, Shakopee, Minn. — Rev. J. Cherne, New Jersey St., Sheboygan, Wis. — Rev. Cyril Zupan, 806 E. B. St., Pueblo, Colo. — Rev. J. J. Oman, 3547 E. 80th St., Cleveland, O. — Rev. A. L. Bombach, 400 Center St., Barabtown, O. — Rev. J. Blazic, Leckrone, Pa. — Rev. A. Leskovec, 307 Adams St., Eveleth, Minn. — Rev. F. Turk, 245 Linden Ave., San Francisco, Calif. — Rev. M. Pirnat, Butte, Mont. — Rev. A. Mlinar, Canada. — Rev. A. Murn, O.F.M., Chicago, Ill. — Rev. M. J. Golob, 450 Pine St., Bridgeport, Conn. — Rev. J. M. Trunk, Leadville, Colo. — Rev. Blanko Kaucic, O.F.M., Lemont, Ill. — Sisters of St. Francis, Lemont, Ill.

Dr. sv. Jurija št. 960 Kat. Boršt, Chicago, Ill. — Dr. Marije Devise št. 33 K. S. K. J. Pittsburgh, Pa. — Dr. Presv. Srca Jezusa, št. 172, KSKJ, West Park, O. Dr. sv. Cirila in Metod št. 4 KSKJ, Tower, Minn. Dr. Marije Pomagaj št. 78, K. S. K. J., Chicago, Ill. Dr. sv. Družine št. 11, D. S. D., Pittsburgh, Pa. — Dr. Sv. Genovefe, št. 108 KSKJ, Joliet, Ill. — Dr. Sv. Vida, št. 25, KSKJ, Cleveland, Ohio. — Dr. Sv. An. št. 123 KSKJ, Bridgeport, O. — Dr. Sv. Srca Marijega št. 111 KSKJ, Barabtown, Ohio. — Dr. Kraljica Majnika, št. 157 KSKJ, Sheboygan, Wis. — Dr. Sv. Ivana Kristitlja št. 13 BSD, Chicago, Ill. — Dvor Baraga št. 1317 GOF, Cleveland, Ohio. — Dr. Sv. An. št. 127 KSKJ, Waukegan, Ill. — Dr. Sv. Cirila in Metod, št. 144 KSKJ, Sheboygan, Wis. — Dr. Sv. Alojzija, št. 52 KSKJ, Indianapolis, Ind. — Dr. Sv. Jozefta, št. 53 KSKJ, No. Chicago, Ill. — Dr. Sv. An. št. 134 KSKJ, Indianapolis, Ind. — Dr. Sv. Družine, št. 6 DSD, No. Chicago, Ill. — Dr. Presv. Imena, No. Chicago, Ill. — Dr. Sv. Petra in Pavla, št. 62 KSKJ, Bradley, Ill. — Dr. Sv. Alojzija, št. 47 KSKJ, Chicago, Ill. — Dr. Sv. Jozefta št. 21 KSKJ, Presto, Pa. — Dr. Sv. Imena, Newburg, Cleveland, Ohio. — Dr. Marije Pomagaj, št. 79 KSKJ, Waukegan, Ill. — Dr. Sv. Jozefta št. 103 KSKJ, W. Allis, Wis. — Vitez Sv. Florijana št. 44 KSKJ, So. Chicago, Ill. — Dr. Sv. Anton Pad. št. 185 KSKJ, So. Burgetstown, Pa. — St. Cyril Church, 62 St. Marks Place, New York, N. Y. — Slov. Dram. Klub, Zdr. Kat. Društvo, No. Chicago, Ill. — Dr. Sv. An. št. 156 KSKJ, Chisholm, Minn. — Dr. Sv. Družine, št. 136 KSKJ, Tioga, Wis. — Dr. Sv. Jurija (samostojno), Waukegan, Ill. — Dr. Sv. Družine št. 1, Joliet, Ill. — Cedev. dr. sv. Ave, Pueblo, Colo. — Dr. sv. Jozefta št. 169, KSKJ, Cleveland, O. — Dr. sv. Elizabete št. 171 KSKJ, Duluth, Minn. — Dr. Marije Magdalene št. 162 KSKJ, Cleveland, O. Dr. Marije Cist. Spšt. št. 85, KSKJ, Finzgar, Sheboygan, Wis. — Dr. sv. An. št. 170 KSKJ, Chicago, Ill. — Dr. sv. Jozefta št. 110 KSKJ, Barabtown, O. — Dr. sv. An. št. 150 KSKJ, Cleveland, Ohio. — Cerkevno pev. dr. Zarja, So. Chicago, Ill.

Anton Grdina, 1053 E. 62nd St., Cleveland, O. — John Jerich, 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill. — Albin Zakrajšek, 4523 Fairview Ave., Downers Grove, Ill. — Frank Suhadolnik, 6107 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio. — Jacob Turšič, 2019 W. 22nd Street, Chicago, Ill. — Ursula Zakrajšek, 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill. — Charles Bregantich, Chicago, Ill. — Leo Mladic, 1931 W. 22nd Pl., Chicago, Ill. — Katie Triller, So. Chicago, Ill. — Dr. James Seliskar, Cleveland, Ohio. — Joseph Lekšan, Barabtown, Ohio. — Anna Jerich, Chicago, Illinois. — Frank Merlak, Chicago, Illinois. — John Kosmach, Chicago, Illinois. — John Gornik, Cleveland, Ohio. — Mrs. J. Mubich, Cleveland, Ohio. — Martin Cernik, Indianapolis, Indiana. — Joseph Lesjak, Braddock, Pennsylvania. — Anton Krainitz, Barabtown, O. — Joseph Podpečnik, Barabtown, Ohio. — Clara Vegie, New York, N. Y. — Mr. A. Berce, Milwaukee, Wisconsin. — John Bial, Kansas City, Kansas. — Anton Ovnik, La Salle, Illinois. — Mary Hoge, Bridgeport, Ohio. — Anna Breznick, Forest City, Pennsylvania. — Karol Kovacic, Forest City, Pa. — Joze Polnikvar, Forest City, Pa. — John Sivie, Forest City, Pa. — Jos. Zalar, Joliet, Ill. — John Jamnik, Imperial, Pennsylvania. — Anton Hočevar, Bridgeport, Ohio. — Joseph I. Kameen Jr., Forest City, Pa. — John Krek, Presto, Pa. — Kat. Pavlic, New York, N. Y. — Val. Pavlic, New York, N. Y. — Jos. Slapnick, Joliet, Ill. — John Frankovich, Wathena, Kansas. — Gregor Gregorich, Forest City, Pa. — Joseph Drašler, No. Chicago, Ill. — Louis Mergole, So. Chicago, Ill. — Mike Trinko, Chicago, Ill. — Joseph Drešček, Chicago, Illinois. — Joze Bucinell, Forest City, Pennsylvania. — Martin Kremesec, Chicago, Illinois. — Johana Hočevar, Bridgeport, Ohio. — Mrs. Mary Planinšek, Forest City, Pa. — John Verbiškar, Chicago, Ill. — Math Primošič, So. Chicago, Ill. — John Gorsich, Pueblo, Colo. — Mat. hKomp Sr., Jugoslavija. — Mary Zalete, Oregon City, Ore. — George Loparec, Joliet, Ill. — Amalia Veranth, Ely Minn. — Frank Veranth, Ely, Minn. — Nick Simonich, Beadling, Pa. — Frank Perovšek, Willard, Wis. — Michael Hočevar, Bridgeport, Ohio. — Marko in Anna Bluth, Joliet, Ill. — Simon Setina, Joliet, Illinois. — Math Flajnik, Cleveland, Ohio. — Mrs. M. A. Hebler, McKinley, Minnesota. — Miss J. Mikš, St. Michael, Minnesota. — John Dobrauc, Franklin, Kansas. — John D. Butkovich, Pueblo, Colo. — Frank Kokalj, Cleveland, Ohio. — Peter in Mary Novšek, Sheboygan, Wis. — John in Mary Prislard, Sheboygan, Wis. — Felix Erlich, Sheboygan, Wis. — Rudolf Turk, Sheboygan, Wis. — Frank Juvancić, So. Chicago, Ill. — Mary Blazic, Leckrone, Pa. — A. J. Žužek, Cleveland, Ohio. — Frank Kužnik, Cleveland, Ohio. — Louis Gerčar, Cleveland, Ohio. — Frank Owen, Forest City, Pa. — Jac. Platnar, Eveleth, Minn. — Math Kremesec, Chicago, Ill. — Leo Jurjovec, Chicago, Ill. — Frank Opeka, North Chicago, Ill. — Frank Anžlovcar, Forest City, Pa. — John Nemgar, Eveleth, Minn. — M. F. Kobal, Chicago, Ill. — Frank Kotar, Forest City, Pa. — Frank Pancar, Forest City, Pa. — Johana Krese, Forest City, Pa. — Anna Bambich, Fredonia, Kans. — Lena Patrick, San Francisco, Cal. — John Grum, Forest City, Pa. — Martin Kirn, Cleveland, Ohio. — John Bregar, Forest City, Penna. — Gertrude Virant, Lorain, Ohio. — Anton Sterk, Manganese, Minnesota. — Andrew Košir, Waukegan, Illinois. — Mr. and Mrs. John Kučič, South Chicago, Illinois. — Marco Plut, West Allis, Wisconsin. — Andrew Tomec, Johnstown, Pennsylvania. — Mrchal Tomšič, Houston, Pennsylvania. — Barbara Vranesich, Joliet, Ill. — Mary Plantan, West Linn, Ore. — Rock Juršek, Sheboygan, Wis. — Michael Progar, Sheboygan, Wis. — Frank Renšek, Sheboygan, Wis. — J. Udovich, Sheboygan, Wis. — A. Jaksetich, Cleveland, Ohio.

3. That the known bondholders, mortgages owning or holding 1 per cent or more of total amount of bonds, mortgages, or other securities are: None.

4. That the two paragraphs next above, giving the names of the owners, stockholders, contain not only the list of stockholders as they appear and securities in a capacity other than that of a bona fide owner; and this affiant has no reason to believe that any other person, association, or corporation has any interest direct or indirect in the said stock, bonds, or other whom such trustee is acting, is given; also that the said two paragraphs contain statements embracing affiant's full knowledge and belief as to the circumstances and conditions under which stockholders and security holders who do not appear upon the books of the company as trustees, hold stock in any other fiduciary relation, the name of the person or corporation for or security holder appears upon the books of the company as trustee or upon the books of the company but also, in cases where the stockholder securities than as so stated by him.

5. That the average number of copies of each issue of publication sold or distributed, through mails or otherwise, to paid subscribers during the six months preceding the date showing above is 7285.

Albin Zakrajšek, Business Manager.
Sworn to and subscribed before me this 27th day of September 1930.
(Seal) John Gottlieb, Notary Public.
(My commission expires April 7th, 1932.)

PISANO POLJE

J. M. Trunk

Lesena noga na Brezjah.
(Konec)

Vrlo natanko je gledal in videl marsikaj, ampak "kakor Anatole France v Lurdu, tako tudi jaz nisem opazil med bergljami niti ene lesene noge. . . Tega čudeža še ni bilo nikjer. Vse skupaj je grobo malikovalstvo." Lesene noge ni videl, zdi se, da se je skoroda pri tem Naravi zahvalil, in zopet je videl — malikovalstvo, pa mu moram povedati, da ga ni videl; torej skupno: ni videl.

Vzemimo najprej — grobo malikovalstvo. Ne zadene le Slovencev, ki bi bili še v časih Peruna in Žive, zadene brez izjeme vse katoličane. Visoko nad temi trumami bi stali le taki, ki hodijo v kako romarsko cerkev le — gledat, kakor g. Molek. Naj bo g. Moleku povedano, da niti med najbolj priprostim katoličani ni nobenega malikovalstva, ker količ kaj poučen katoličan ve, kaj je malikovalstvo, g. Ivan Molek pa očitno tega ne ve. Romat hodijo tudi vrlo inteligentni katoličani, odložijo tam mordi to in ono, obesimo kako tablico. Naj blagovoli g. Molek malo inteligence le dovoliti takim inteligentom, ki vejo, kaj je malikovalstvo, in naj jih ne pita z malikovalci. Marsikdo se ima za Napoleona, ampak ga nekam zaprejo.

Potem pride — lesena noga, kakoršne ni bilo. Nočem reči, da bi bil g. Molek vstopil h kupačinom, ako bi bil videl tako nogo. Orijel se je razloga pisatelja Anatolea Francea za nevero. Gosh, so hudo verni ti neverniki. Izjavljaj: ako bi bil jaz neveren, kakor je bil Anatole France, in kakor je g. Ivan Molek, kaka lesena noga bi mi pa ne bila dosti za mojo nevero, niti zmedil bi se ne za tako nogo, kakor se vsaj jaz prav nič ne zmenim za tako leseno nogo, zdaj, ko imam — hvala Bogu — vero, pa ne v kako leseno nogo.

Dobro razumem kaj lesena noga pomeni. Anatole France in za njim g. Molek je hotel reči, da je vsa bergljarija in berglarska roba na romarskih mestih prazna šara, lesene noge pa nikjer ni — "takega čudeža še ni bilo nikjer" —, pravi, ker lesena noga bi pomenila, da je komu na čudežen način zrasla odrezana ali odtrgana noga, in le to bi bil za Anatolea Francea in za g. Moleka čudež, da bi šla s temi njih neverna roba v prepad.

He, he. Recimo, da bi se kaj takega pripetilo, da bi bila kje obešena lesena noga, ker zrast-

la je nova. Recimo tako. Jaz mislim, da bi prav isti Anatole France in z njim g. Molek na vse kriplje protestiral zoper vsak čudež, ker bi rekel, da je noga zrasla na čisto naraven način, da ne poznamo vseh skrivnih sil narave, da je sploh vsak čudež nemogoč, da se je zgodilo to morda prav tako brezčudno, kakor se pripeti pri sleparju ali kakem kuščarju, ko mu odlomiš rep, in v kratkem zraste drugi.

Se enkrat povem, da bi na sebi taka nanovo vzraščena noga mene prav nič ne potrdila v veri, g. Ivan Molek pa očitno hoče reči, da bi taka vzraščena in na steni lesena noga zvrnila vso neverno kramo v jarek. Ako jaz postanem kdaj neveren, bom zahteval za nevero malo boljnih dokazov, s tako leseno robo se ne bom zadovoljil, Anatole France in g. Ivan Molek pa, kakor hočeta.

Tu ne gre za kako pomoto v pojmovanju; za hudo lahko miselno in naduto vero gre pri neveri.

Pomota je pri g. Ivanu Moleku, ako je zapisal, da je prišel čez Ture iz Solnograda v Rožno dolino, ali, da je Beljak slovensko mesto. Rožni dolini je bil na obronkih od Ledine do Podroščice, toraj ne prav v Rožni dolini, in Beljak se ne more imenovati slovensko mesto, dasi je tam precej tudi Slovencev. To so pomote, katere se vsakemu lahko pripetijo, ampak — lesene noge so pa vrlo lesena in še manj vredna roba, in grobo malikovalstvo je vrlo hudo podobno nečemu, ki robi, kadar se ljudje spregledujejo med seboj in sepešajo o neki nič zaželjeni hiši.

Pomota je pomota, drugo je pa drugo.

SLABI TAKI POMOČNIKI

Chicago, Ill. — A. Derchens, 1629 So. California Ave., prošil osebe, ki so se sede v avtu, parkanem pred nekim klubovskim prostorom na severni strani mesta, naj ugasnejo luči, da ga ne bo nihče videl, ko bo v poslopje nosil naročeno pivo. Zahvalil se jim je, ko so mu ustregli. Ni pa jim bil dovolj hvaležen, kajti, ko je čisto tič prišel po steklenice, se mu poslužni možje predstavijo kot policisti in ga odvedejo na stražnico.

Modrasa je ubil

Ko so pri posestniku Marovtu v Orlamljah spravljali otavo, se je med grabljami nenadoma pojavil velik modras, katerega se je domačemu sinu posrečilo ubiti.

DRUŠTVA KRŠČANSKIH MATER IN ŽENA POZOR!

Knjigarna "Amerikanski Slovenec", je te dni izdala nove družbene knjižice, v katerih so "PRAVILA IN OBREDNIK", ki se rabi pri sprejemanju v družbenih shodih. V teh novih knjigah so dodane tudi Lavretanske litanije Matere Božje. Besedilo pravil in obrednika je preuredil preč. g. pater Odilo Hanjšek, O.F.M. misijonar in odgovarja sedanjim potrebam in razmeram materinih društev.

Društva in čč. gg. župniki, ki so nas popraševali po teh knjigah jih sedaj lahko dobe.

Knjige so močno trdo vezane v platno in stane posamezni komad 35c. Društvam in čč. gg. duhovnikom pri večjih naročilih dovoljujemo poseben popust.

Knjigarna

Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET,

CHICAGO, ILL.

TISKARNA

AMERIKANSKI SLOVENEK

izvršuje vsa tiskarska dela točno in po najzmernejših cenah. Mnogi so se o tem prepričali in so naši stalni odjemalci.

Društva — Trgovci — Posamezniki

dobijo v naši tiskarni vedno solidno in gočno postrežbo. Priporočamo, da predno oddate naročilo drugam, da pišete nam po cene. Izvršujemo prestave na angleško in obratno. Za nas ni nobeno naročilo preveliko, nobeno premalo.

Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.